

RAPORT DE MONITORIZARE

TRANSPARENȚA ÎN GUVERNAREA LOCALĂ: ÎNTRE PROGRES ȘI INVOLUȚIE

Viorel Pârvan

www.viitorul.org

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”

RAPORT DE MONITORIZARE

TRANSPARENȚA ÎN GUVERNAREA LOCALĂ: ÎNTRE PROGRES ȘI INVOLUȚIE

Viorel Pârvan

Raportul este un produs al inițiativei „Localități transparente, competitive și sustenabile financiar”, implementată de IDIS „Viitorul”, în parteneriat cu Institutul pentru Reforme Economice și Sociale din Slovacia (INEKO). Inițiativa este susținută financiar de Programul de Asistență Oficială pentru Dezvoltare al Republicii Slovace (SlovakAid) și Ambasada SUA în Republica Moldova. Ea are ca scop creșterea transparenței, responsabilității financiare și competitivitatea autorităților locale din Republica Moldova.

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) “Viitorul” este succesorul de drept al Fundației Viitorul, și păstrează în linii mari tradițiile, obiectivele și principiile de acțiune ale fundației, printre care se numără: formarea de instituții democratice și dezvoltarea unui spirit de responsabilitate efectivă printre oamenii politici, funcționari publici și cetățenii țării noastre, consolidarea societății civile și spiritului critic, promovarea libertăților și valorilor unei societăți deschise, modernizate și proeuropene. IDIS “Viitorul” reprezintă o instituție de cercetare, instruire și inițiativă publică, care activează pe o serie de domenii legate de: analiză economică, guvernare, cercetare politică, planificare strategică și management al cunoștințelor în Republica Moldova.

Institutul pentru Reforme Economice și Sociale (INEKO) este o organizație nonguvernamentală din Slovacia, creată în sprijinul reformelor economice și sociale care au scopul de a elimina barierele din calea dezvoltării pozitive pe termen lung a economiei și a societății slovace.

Orice utilizare a unor extrase ori opinii ale autorului acestui Studiu trebuie să conțină referință la IDIS „Viitorul”.

Pentru mai multe informații asupra acestei publicații ori asupra abonamentului de recepționare a publicațiilor editate de către IDIS, vă rugăm să contactați IDIS „Viitorul”.

ADRESA DE CONTACT:

Chișinău, Iacob Hîncu 10/1, 2004, Republica Moldova

Telefon: (373-22) 21 09 32

Fax: (373-22) 24 57 14

www.viitorul.org

CUPRINS

INTRODUCERE	4
I. SUMAR EXECUTIV	5
II. METODOLOGIA ȘI CLASAMENTUL DE TRANSPARENȚĂ	6
1. Colectarea și analiza datelor	6
2. Criteriile de transparență și punctaj	6
3. Clasament și clase	7
4. Clasamentul de transparență în 60 de orașe (municipii) și sate (comune)	7
III. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ	9
1. Accesul la informație	9
2. Participarea în procesul decizional	11
3. Achizițiile publice	14
4. Administrarea proprietății publice	16
5. Bugetarea	18
6. Resursele umane	19
7. Etica profesională și conflictul de interese	20
8. Serviciile sociale	22
9. Investițiile, întreprinderile municipale și participarea în societățile comerciale	23
IV. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	24

INTRODUCERE

IDIS „Viitorul”, preluând experiența slovacă, a monitorizat administrațiile publice locale din 60 de unități administrativ teritoriale de nivelul I din Republica Moldova pentru a **determina nivelul de transparență** în activitatea acestora în anul 2016. În acest sens, au fost monitorizate 40 de orașe (municipii) și 20 din cele mai mari sate (comune) din țară.

În rezultatul monitorizării a **fost stabilit clasamentul celor mai transparente localități** din Republica Moldova. Acesta este al doilea clasament de transparență, iar primul poate fi găsit pe pagina web www.local-transparency.viitorul.org.

Rezultatele prezentului raport ne arată **progresul și involuția** administrațiilor publice locale în ce privește **deschiderea acestora către cetățeni**.

Cercetarea a utilizat o abordare cantitativă, fiind realizată în baza unui chestionar sociologic adresat autorităților administrației publice locale de nivelul I, în baza evaluării paginilor web ale acestor autorități publice locale și în baza analizei altor surse informaționale (paginile web: <http://tender.gov.md/>, <http://cni.md/>, <http://actelocale.md/>, <http://facebook.com> etc.).

Administrația locală, reprezentanții și angajații acestor aleși și numiți ar trebui să considere rezultatele acestui clasament atât ca o apreciere a muncii lor, precum și o motivație de a-și îmbunătăți eforturile și de a acționa în mod transparent pentru a furniza informații de interes public cetățenilor acestor comunități locale.

Importanța transparenței în activitatea administrației publice poate fi rezumată la următoarele:

- contribuie la reducerea corupției și a proastei funcționări a administrației publice, prin faptul monitorizării activității administrației publice de către cetățenii interesați, mediul de afaceri, organizațiile societății civile și alte părți interesate;
- sporește încrederea cetățenilor în actul de guvernare și deciziile adoptate de autorități;
- îmbunătățește procesul de comunicare între cetățeni și administrația publică;
- contribuie la eficiența și responsabilitatea autorităților publice;
- duce, în consecință, la edificarea unui stat de drept.

I. SUMAR EXECUTIV

Top trei Administrații Publice Locale (APL) transparente

LOCALITATEA		TOTAL PUNCTE
I	Bălți	83,5
II	Cahul	55,6
III	Cimișlia	49,2

Top trei APL care au urcat în clasament

	LOCALITATEA	CLASAMENT 2015	CLASAMENT 2016	EVOLUȚIE LOCURI
I	Ialoveni	23	6	17
II	Strășeni	44	28	16
III	Sângera	41	26	15

Top trei APL care au regresat în clasament

	LOCALITATEA	CLASAMENT 2015	CLASAMENT 2016	INVOLUȚIE LOCURI
I	Basarabeasca	13	46	33
II	Durlești	17	43	26
III	Sipoteni	24	49	25

Top trei APL noi în clasament

	LOCALITATEA	PUNCTAJ	CLASAMENT
I	Zaim	42,7	10
II	Telenești	40,9	12
III	Budești	32	18

II. METODOLOGIA ȘI CLASAMENTUL DE TRANSPARENȚĂ

Colectarea și analiza datelor

În rezultatul solicitării adresate de IDIS „Viitorul”, au fost recepționate de la autoritățile administrației publice locale 32 de chestionare: orașele (municipiul) Bălți, (municipiul) Chișinău, Cahul, Cimișlia, Ungheni, Soroca, Strășeni, Orhei, Drochia, Căușeni, Edineț, Călărași, Fălești, Rezina, Ialoveni, Telenești, Dondușeni, Ocnița, Anenii Noi, Cricova, Ștefan Vodă, Criuleni, Glodeni, Cupcini, precum și satele (comunele) Corjeuți (raionul Briceni), Costești (raionul Ialoveni), Băcioi (municipiul Chișinău), Cărpineni (raionul Hâncești), Gura Galbenei (raionul Cimișlia), Chișcăreni (raionul Sângerei), Ruseștii Noi (raionul Ialoveni), Zaim (raionul Căușeni).

Pentru celelalte autorități ale administrației publice locale a fost utilizată metoda analizei informațiilor disponibile pe paginile web oficiale: Leova, Durlești, Basarabeasca, Nisporeni, Râșcani, Florești, Briceni, Sângerei, Codru, municipiul Comrat, Vulcănești, Hâncești, Ceadâr-Lunga, Taraclia, Otaci, Sângera (municipiul Chișinău), Pelinia (raionul Drochia), Peresecina (raionul Orhei), Sipoteni (raionul Călărași), Talmaza (raionul Ștefan Vodă), Copceac (UTA Găgăuzia), Trușeni (municipiul Chișinău), Baurci (UTA Găgăuzia), Congaz (UTA Găgăuzia), Budești (municipiul Chișinău), Varnița (raionul Anenii Noi), Larga (raionul Briceni), Măgdăcești (raionul Criuleni).

Aici trebuie să menționăm că patru administrații publice locale nu dispun de pagini web și nici nu au completat chestionarul solicitat: Talmaza (raionul Ștefan Vodă) Congaz (UTA Găgăuzia), Baurci (UTA Găgăuzia) și Otaci (raionul Ocnița). Totodată, pagina web a orașului Rezina este nefuncțională, fapt ce a făcut imposibilă analiza informațiilor din această sursă.

Criteriile de transparență și punctaj

Administrațiile localităților au fost evaluate și clasate în nouă zone (criterii de transparență) cu 53 de indicatori. Zonele evaluate cuprind competențele și obligațiile cu care sunt investite în mod legal administrațiile localităților (de exemplu: participarea în procesul decizional), precum și domeniile considerate importante pentru o bună guvernare (de exemplu: etica, conflictul de interese). Rezultatele se bazează pe datele accesibile publicului, ușor măsurabile și verificabile. Scorul (punctajul) maxim pentru administrația unei localități, incluzând toate zonele, a fost de **100 de puncte**.

Mai multe informații detaliate cu privire la criteriile de transparență, indicatori și întrebările adresate administrațiilor locale, pot fi găsite în secțiunile web ale clasamentului pe www.localtransparency.viitorul.org.

Evaluarea a fost realizată în perioada mai - iunie 2017 și cuprinde preponderent informațiile privind activitatea administrațiilor publice locale în anul 2016.

Zonele (criteriile de transparență)		Ponderea în %
I	Accesul la informație	16
II	Participarea în procesul decizional	32
III	Achizițiile publice	12
IV	Administrarea proprietății publice	7
V	Bugetarea	12
VI	Resursele umane	5
VII	Etica profesională și conflictul de interese	6
VIII	Serviciile sociale	4
IX	Investițiile, întreprinderile municipale și participarea în societățile comerciale	6

Clasament și clase

Clasamentul general al unei administrații variază de la 0% (cel mai slab) până la 100% (cel mai bun). Pentru o comparație mai rapidă, administrațiile localităților au fost clasificate în conformitate cu o scară graduală.

Clase	%
A+	80-100
A	75-79
A-	70-74
B+	65-69
B	60-64
B-	55-59
C+	50-54
C	45-49

Clase	%
C-	40-44
D+	35-39
D	30-34
D-	25-29
E+	20-24
E	15-19
E-	10-14
F	0-9

Clasamentul de transparență în 60 de orașe (municipii) și sate (comune)

	LOCALITATEA	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	TOTAL	CLASA
1	Bălți	15,5	28,5	9,0	6,0	10,0	5,0	3,5	4,0	2,0	83,5	A+
2	Cahul	15,0	16,8	4,5	0,3	10,0	1,5	3,0	1,5	3,0	55,6	B-
3	Cimișlia	15,0	11,2	4,5	1,5	10,0	0,5	1,0	3,5	2,0	49,2	C
4	Călărași	13,8	13,2	6,3	0,0	7,0	2,0	0,5	0,0	4,0	46,8	C
5	Chișinău	10,5	16,6	0,0	1,0	10,0	3,0	3,0	1,5	1,0	46,6	C
6	Ialoveni	14,0	13,0	4,4	1,2	8,0	0,5	1,0	1,5	2,0	45,6	C
7	Soroca	14,5	9,0	1,0	1,5	10,0	4,0	1,0	3,5	1,0	45,5	C
8	Cricova	13,0	10,0	3,5	4,5	9,0	1,5	0,0	1,5	1,0	44,0	C-
9	Fălești	14,5	10,5	8,0	1,0	6,5	2,5	0,0	0,0	0,0	43,0	C-
10	Zaim	10,7	14,0	1,0	1,0	10,0	0,5	0,5	3,0	2,0	42,7	C-
11	Orhei	14,5	16,3	0,0	3,0	5,5	0,5	0,0	1,5	0,0	41,3	C-
12	Telenești	13,4	13,7	1,3	2,5	4,0	2,5	1,0	1,5	1,0	40,9	C-
13	Căușeni	7,8	12,8	3,2	1,5	8,5	2,5	1,0	1,5	1,0	39,8	C-
14	Ungheni	12,8	13	0,0	1,0	5,5	1,0	1,5	1,5	2,0	38,3	D+
15	Costești	7,8	12,7	2,2	3,5	4,5	2,0	0,0	2,0	2,0	36,7	D+

	LOCALITATEA	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	TOTAL	CLASA
16	Ștefan Vodă	12,0	13,9	0,0	2,2	5,0	0,5	1,0	0,0	0,0	34,6	D+
17	Drochia	9,1	12,2	0,0	0,0	6,5	2,5	1,0	1,5	0,0	32,8	D
18	Budești	8,0	10,0	0,0	1,0	8,5	2,0	1,0	0,5	1,0	32,0	D
19	Anenii Noi	10,5	10,4	2,5	0,9	3,5	0,5	1,5	1,5	0,0	31,3	D
20	Chișcăreni	11,6	9,5	2,0	1,2	4,5	0,0	1,0	1,5	0,0	31,3	D
21	Ruseștii Noi	13	8,2	3,5	2,5	1,5	0,0	1,0	1,5	0,0	31,2	D
22	Pelinia	9,0	10,0	0,0	1,0	3,5	1,0	0,5	4,0	0,0	29,0	D-
23	Gura Galbenei	12,4	6,4	1,4	0,5	3,5	0,0	0,0	1,5	2,0	27,7	D-
24	Criuleni	13,7	8,0	0,0	0,0	4,0	0,0	0,5	0,0	1,0	27,2	D-
25	Taraclia	6,5	8,0	0,0	2,0	8,0	0,0	0,5	0,0	1,0	26,0	D-
26	Sângera	2,5	10,0	0,0	2,0	9,0	0,5	1,0	0,0	1,0	26,0	D-
27	Dondușeni	10,4	6,5	2,3	1,5	2,0	1,5	0,0	1,5	0,0	25,7	D-
28	Strășeni	8,1	6,5	1,5	1,0	3,5	2,5	1,5	0,0	1,0	25,6	D-
29	Comrat	7,5	9,0	1,0	0,0	6,0	0,0	0,0	0,5	1,0	25,0	D-
30	Glodeni	8,4	9,0	2,0	1,0	1,5	0,5	1,0	1,5	0,0	24,9	D-
31	Edineț	11,5	5,0	0,0	0,0	2,0	2,5	1,0	1,5	1,0	24,5	E+
32	Ocnîța	7,2	4,5	1,0	3,5	2,5	2,0	1,0	0,0	2,0	23,7	E+
33	Sângerei	5,0	10,0	0,0	0,0	4,0	0,0	0,5	2,5	1,0	23,0	E+
34	Trușeni	8,5	6,0	2,0	0,0	4,0	0,5	0,0	0,0	0,0	21,0	E+
35	Varnița	2,0	8,0	0,0	1,0	5,0	1,5	1,5	0,5	1,0	20,5	E+
36	Ceadâr-Lunga	4,0	6,0	0,0	0,0	7,0	1,0	1,0	0,5	0,0	19,5	E
37	Cărpineni	5,9	7,0	1,8	0,3	1,5	0,5	0,0	1,5	1,0	19,5	E
38	Leova	2,0	6,0	2,5	1,0	4,0	0,5	1,0	0,5	1,0	18,5	E
39	Măgdăcești	2,0	8,0	0,0	0,0	4,0	0,0	1,0	3,5	0,0	18,5	E
40	Nisporeni	4,0	8,5	0,0	0,0	4,0	0,0	0,0	0,0	1,0	17,5	E
41	Rezina	8,7	6,3	0,0	0,5	1,5	0,5	0,0	0,0	0,0	17,5	E
42	Băcioi	10,0	6,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	17,0	E
43	Durlești	2,0	8,0	1,0	0,0	4,0	1,5	0,0	0,0	0,0	16,5	E
44	Corjeuți	5,3	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	1,0	14,3	E-
45	Cupcini	9,4	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	13,6	E-
46	Basarabeasca	4,5	5,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,5	2,5	0,0	13,5	E-
47	Copceac	2,0	6,0	2,5	1,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	13,5	E-
48	Râșcani	7,0	4,0	0,0	1,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	13,0	E-
49	Sipoteni	6,5	4,0	0,0	0,0	1,0	0,5	0,0	0,0	0,0	12,0	E-
50	Florești	1,5	6,0	0,0	0,0	4,0	0,5	0,0	0,0	0,0	12,0	E-
51	Codru	2,5	4,0	3,0	0,0	0,0	1,0	1,0	0,5	0,0	12,0	E-
52	Larga	2,5	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,5	1,0	12	E-
53	Vulcănești	1,0	7,0	0,0	0,0	2,5	0,0	0,5	0,0	0,0	11,0	E-
54	Hâncești	4,5	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	9,5	F
55	Briceni	2,5	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	8,0	F
56	Congaz	1,5	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	6,6	F
57	Talmaza	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	F
58	Peresecina	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	F
59	Baurci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	F
60	Otaci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	F

III. REZULTATELE EVALUĂRII CRITERIILOR DE TRANSPARENȚĂ

1. Accesul la informație

Autoritățile publice utilizează mai multe instrumente pentru asigurarea transparenței și accesul la datele guvernamentale cu caracter public. Unul din instrumentele utilizate de autoritățile publice este „panoul informativ”. Considerăm că doar utilizarea acestui instrument nu este suficientă pentru a garanta cetățenilor accesul la informațiile publice. Cele mai moderne și eficiente instrumente de diseminare a datelor publice le reprezintă portalurile web guvernamentale și rețelele de socializare, unde administrația publică locală trebuie să plaseze informații relevante despre activitatea sa.

Informații din compartimentele transparenței decizionale

TRANSPARENȚA DECIZIONALĂ	
1.	Regulile interne privind procedurile de informare, consultare și participare în procesul decizional
2.	Informația privind numele, prenumele, funcția și numărul de contact al persoanei responsabile de procesul decizional în cadrul autorității publice
3.	Programele (trimestriale/anuale) de elaborare a proiectelor de decizii, cu indicarea proiectelor care urmează a fi supuse obligatoriu consultării publice
4.	Anunțurile privind inițierea elaborării deciziei
5.	Anunțurile privind retragerea unui proiect din procesul de elaborare
6.	Anunțurile privind organizarea consultării publice
7.	Proiectele de decizii și materialele aferente acestora, precum și deciziile adoptate
8.	Rezultatele consultării publice (proces-verbale ale întrunirilor publice consultative, sinteza recomandărilor)
9.	Raportul anual al autorității publice privind transparența procesului decizional
10.	Alte informații relevante

În scopul facilitării accesului părților interesate la informația privind procesul de elaborare și adoptare a deciziilor de către autoritatea publică, pe pagina web oficială a acesteia trebuie create compartimente dedicate transparenței decizionale, care trebui să conțină informațiile indicate în pct.14 din Hotărârea Guvernului Nr.967 din 09.08.2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional.

În rezultatul analizei s-a constatat că 45% din paginile web nu au compartimente dedicate transparenței decizionale. Din paginile web ce aveau astfel de compartimente, în mare parte acestea nu erau completate și nu conțineau informațiile cerute de legislație.

Circa 41,7% din paginile web conțin doar parțial informații privind programul de lucru al autorității publice și subdiviziunile sale, cu indicarea zilelor și orelor de audiență a funcționarilor responsabili de furnizarea informațiilor, documentelor oficiale. Iar 28,3% din administrații nu au pe paginile web astfel de informații.

Mai bine stau localitățile în ce privește publicarea pe site-ul oficial a numelor, afilierea politică și unele date de contact a consilierilor locali, fiind respectate aceste cerințe de 71,7% din ele.

PRIMĂRIA ORĂȘULUI
CIMIȘLIA

Primăria

Orașul și oamenii

Consiliul local

[Primăria](#)
[Consiliul local](#)
[Sedinta consiliului](#)
[Proiecte de decizii](#)

PROIECTE DE DECIZII

Proiecte de decizii 18.11.2015

Proiect de Decizii din 16.12.2015.

Proiecte de decizii din 03.03.2016

Proiecte de decizii din 23.05.2016

Proiecte de decizii din 10.08.2016

Proiecte de decizii, orașul Cimișlia

Nu întotdeauna administrația publică locală aduce la cunoștință cetățenilor anunțul despre desfășurarea ședinței publice (cu cel puțin trei zile lucrătoare înainte de data desfășurării ședinței). Anunțul respectiv nu este comunicat de 26,7% din localități. La fel, nu întotdeauna anunțurile cuprind data, ora, locul desfășurării ședinței și ordinea de zi a acesteia. Astfel de date nu sunt aduse la cunoștință de către 46,7% din autorități publice locale.

În anul 2016, 29 de autorități publice locale (48,3%) nu au adus la cunoștința publicului proiectele de decizii/dispoziții și materialele aferente acestora până la ședința autorității publice. Acest fapt a limitat dreptul și posibilitatea cetățenilor de a cunoaște conținutul proiectelor de acte ce au fost discutate în ședințele autorităților administrației publice locale. Numai șapte autorități publice locale au respectat în totalitate aceste cerințe (11,7%), iar 24 au respectat parțial (40%).

Întrucât tehnologiile informaționale au evoluat rapid și s-au dezvoltat foarte mult, iar legislația Republicii Moldova permite cetățenilor să adreseze petiții/cereri și în formă electronică, am analizat dacă există pe paginile web ale administrațiilor publice locale un instrument online, care permite publicului să depună și să urmărească reclamațiile/cererile lor. În mare parte paginile web nu conțineau un astfel de instrument online (41,7%), fie conțineau anumite rubrici (formular

AUDIAREA CETĂȚENILOR

Programează-te on-line pentru o audiență

Orarul audierilor

Discută on-line cu primarul și consilierii locali

Depune o petiție

Întrebări frecvente

FORMULAR DE COMPLETARE

Numele Prenume*

Email*

Adresa Poștală / Telefon

Subiect*

Mesaj

Cod de verificare* 1905

☐ Public ☒ Privat

TRIMITE

ATENȚIE ! Petițiile anonime sau cele care nu conțin toate datele de identificare a persoanei nu vor fi luate în considerare. Nu vor fi examinate petițiile anonime sau cele care nu conțin informații privind numele, prenumele, domiciliul și adresa electronică a petiționarului. La fel, se rezervă dreptul de a nu examina petițiile care conțin un limbaj nevenezurat, ofensator, amenințări de orice fel. (vezi Art. 10 din Legea cu privire la petiționare)

Petiționare online comuna Ruseștii Noi

de completare online) pentru adresarea unei petiții/scrisori, de obicei primarului localității (38,3%).

În analiza efectuată, o atenție sporită a fost acordată modului de respectare a legislației privind accesul la informație de către administrațiile locale. Reieșind din prevederile Legii nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, persoanele fizice și juridice au dreptul de a solicita, în baza unei cereri scrise, orice informații, cu excepțiile stabilite de legislație, aflate în posesia autorităților publice locale. Cererile respective vor fi examinate și satisfăcute de funcții-

ACCESUL LA INFORMAȚIE

45% din APL-uri nu au pe web compartimente de transparență decizională, iar din APL ce au, acestea sunt incomplete

28,3% din web fără program de lucru al APL și oră de audiență a funcționarilor

48,3% din APL-uri nu au adus la cunoștință proiectele de decizii/dispoziții și materialele aferente acestora

26,7% din APL-uri nu anunță despre desfășurarea ședinței publice

35% din APL nu respectă legea privind accesul la informație

onarii publici responsabili de furnizarea informațiilor. Informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație. Acest termen poate fi prelungit cu 5 zile lucrătoare de către conducătorul instituției publice dacă: a) cererea se referă la un volum foarte mare de informații care necesită selectarea lor; b) sunt necesare consultații suplimentare pentru a satisface cererea.

2. Participarea în procesul decizional

Principiile bunei guvernări implică respectarea transparenței în elaborarea și adoptarea actelor normative. Deciziile pregătite și adoptate într-o manieră transparentă și participativă se bucură de susținerea societății și au șanse sporite de a servi interesul public.

Analiza efectuată ne arată că din cele 60 de localități 33 (55%) nu au organizat consultări publice în anul 2016 pentru proiectele de decizii/dispoziții și doar 27 din ele (45%) au organizat în anul 2016 parțial, doar în unele situații limitate, consultări publice. În mare parte, autoritățile publice locale care au răspuns în chestionare că au anunțat populația privind organizarea consultărilor publice prin plasarea anunțului pe panoul informativ și mai rar pe pagina web. Considerăm că această modalitate (panoul informativ) nu asigură posibilitatea de participare a părților interesate la procesul decizional.

Deși 13 localități au menționat în chestionare că autoritatea publică locală a întocmit și publicat sinteze a recomandărilor recepționate în cazul organizării consultărilor publice, **doar pe pagina web a Primăriei municipiului Bălți** sunt postate astfel de sinteze, iar unele din ele conțin și motivația autorităților publice de acceptare sau respingere a recomandărilor.

În ce privește crearea de către autoritățile publice a consiliilor consultative, grupurilor de lucru permanente sau grupurilor de lucru ad-hoc care participă la procesul decizional, există unele informații pe paginile

În acest sens, notăm că 22 de localități (36,7%) au respectat în totalitate cerințele legii privind accesul la informație, 17 localități parțial au respectat aceste cerințe (28,3%), iar 21 din administrațiile locale nu au furnizat informațiile publice solicitate (35%).

Rezumând cele constatate, notăm că **cele mai bune exemple de respectare a accesului la informație sunt autoritățile publice locale din Bălți (15,5 puncte), Soroca, Fălești și Orhei**, care au acumulat la acest criteriu fiecare câte 14,5 puncte din 16 maxim posibile.

Cu privire la desfășurarea consultărilor publice la proiectul deciziei CMB „Cu privire la aprobarea Regulamentului de desfășurare a activității de comerț pe teritoriul mun. Bălți în redacție nouă,,

Data 05 Sep 2016 / Comentariu 0

- + Decizia CMB cu privire la desfășurarea consultărilor publice
- + Dispoziția Primarului
- + Anunț privind inițierea elaborării deciziei
- + Anunț privind organizarea consultării publice
- **Rezultatele consultării publice**
REGULAMENTUL DE DESFĂȘURARE A ACTIVITĂȚII DE COMERȚ PE TERITORIUL MUNICIPIULUI BĂLȚI ÎN REDACȚIE NOUĂ **doc**
Sinteză recomandărilor privind proiectul de decizie „Cu privire la aprobarea Regulamentului de desfășurare a activităților de comerț pe teritoriul mun. Bălți în redacție nouă” din 23.08.2016 **doc**
- + Decizii

Procesul de consultare și sinteza recomandărilor în cadrul Primăriei mun. Bălți

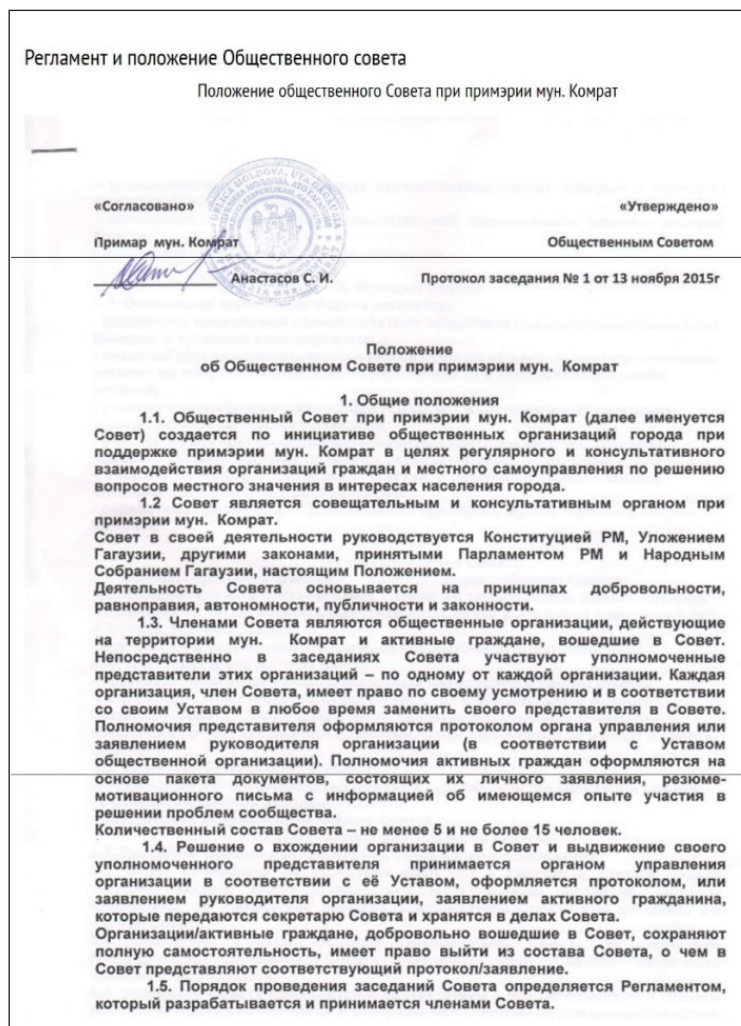
web a trei autorități publice locale despre crearea unor astfel de mecanisme instituționalizate de cooperare și parteneriat între autoritățile publice și societatea civilă. În pofida acestui fapt, nu mai există nici o informație despre activitatea acestor mecanisme instituționalizate și consultarea acestora în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor.

Utilizarea acestor mecanisme în procesul decizional reprezintă una dintre cele mai eficiente metode de consultare în problemele de politici publice aflate pe agenda instituțională. În cadrul grupurilor de lucru și a consiliilor consultative, formate din reprezentanți ai diverșilor actori interesați și ai administrației publice, sunt discutate și analizate teme concrete, care fac

obiectul unei decizii publice, sunt dezvoltate mai multe abordări, definite pozițiile și opiniile factorilor interesați, precum și identificate soluțiile cele mai bune.

Majoritatea autorităților publice, 52 la număr sau 86,7% din toate localitățile, nu au elaborat, aprobat și adus la cunoștință regulile interne de informare, consultare și participare în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor. Totodată, fiecare autoritate publică este obligată să își desemneze și să instruiască coordonatorul procesului de consultare publică, care este responsabil de asigurarea transparenței procesului decizional din autoritatea respectivă. Spre regret, această obligație este realizată în plină măsură doar de către **patru administrații locale: Chișinău, Bălți, Cahul și Orhei**.

Autoritățile administrației publice locale sunt restanțiere la întocmirea și aducerea la cunoștință publicului a rapoartelor privind transparența în procesul decizional. **Doar Chișinău, Bălți și Orhei au plasat pe web Raportul de transparență pentru anul 2016.**

Exemplu de decizie privind Consiliul consultativ din municipiul Comrat

Raportul pentru anul 2016

Data 19 Ian 2017 / Comentariu 0

Numărul de proiecte supuse consultărilor publice	17
Numărul de proiecte, anunțate pe pagina-web oficială	17
Numărul de audieri	1
Numărul audierilor publice	5
Numărul de solicitări a opiniei cetățenilor (referendum)	0
Numărul de solicitări a opiniei experților	6
Numărul grupurilor de lucru create permanente	0
Numărul grupurilor de lucru create temporar	5
Numărul sondajelor de opinii desfășurate	0
Numărul recomandărilor primite	206
Numărul recomandărilor, care au fost declarate întemeiate	158
Numărul proiectelor primite	6
Numărul proiectelor retrase	0
Numărul acțiunilor, care au fost intentate pentru nerespectarea Legii cu privire la procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008	0

Raportul cu privire la transparență din mun. Bălți

O situație mai bună se atestă în asigurarea participării persoanelor interesate la ședințele publice. Astfel, cu excepția a cinci autorități publice locale, restul autorităților asigură posibilitatea publicului de a participa la toate ședințele consiliului local. În 27 de localități (45%), publicului îi poate fi acordat cuvântul în timpul ședinței consiliului local la orice punct (subiect) de pe ordinea de zi, înainte de vot, chiar și fără aprobarea prealabilă de către consilieri. Totodată, pentru cetățenii a șase localități din țară este dificil de a participa la toate ședințele comisiilor de specialitate ale consiliului local.

În mai multe localități din țară au fost implementate proiecte privind dotarea sălilor de ședințe cu echipamente necesare pentru

a înregistra video/audio ședințele consiliului local, a le transmite online pe internet și a le stoca în arhiva paginii web. Deși aceste instrumente sunt noi pentru administrațiile locale, în nouă autorități locale din cele analizate (15%) pe pagina web sunt disponibile în totalitate înregistrările video/audio de la ședințele consiliului local din ultimii doi ani. La fel, în nouă autorități locale (15%) pe pagina web sunt disponibile parțial astfel de înregistrări video/audio.

Primăria Municipiului
SOROCA

Principală Consiliul Local Informații publice
Achiziții publice

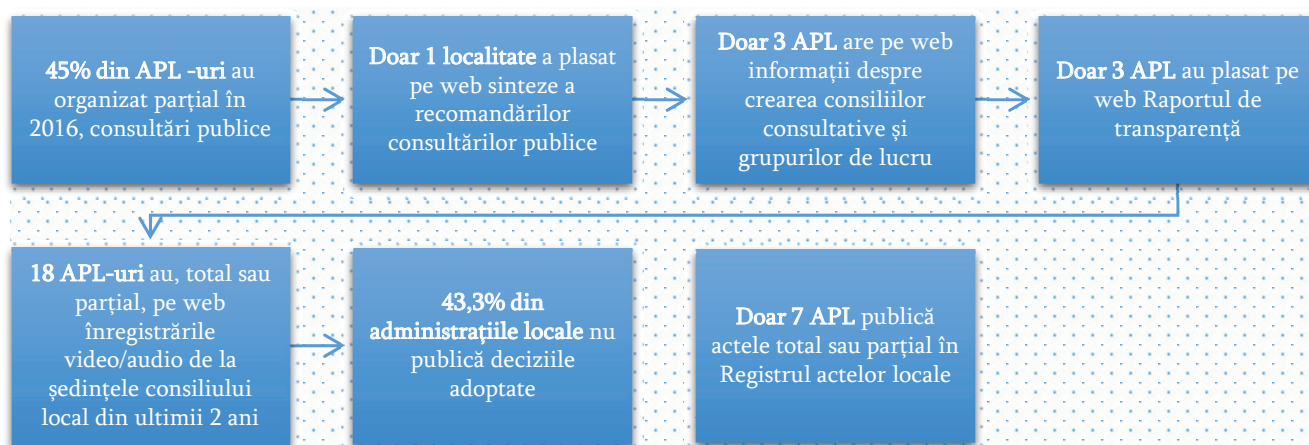
DECIZII

Year: 2016 Month: - Day: - **Aplică filtru**

- DECIZIE nr. 16/2 din 30 decembrie 2016
- DECIZIE nr. 16/2 din 30 decembrie 2016
- DECIZIE nr. 16/1 din 30 decembrie 2016
- DECIZIE nr. 16/3 din 30 decembrie 2016
- DECIZIE nr. 15/19 din 23 decembrie 2016
- DECIZIE nr. 15/18 din 23 decembrie 2016
- DECIZIE nr. 15/17 din 23 decembrie 2016
- DECIZIE nr. 15/16 din 23 decembrie 2016
- DECIZIE nr. 15/15 din 23 decembrie 2016
- DECIZIE nr. 15/14 din 23 decembrie 2016

« 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 »

Exemplu de decizii publicate în orașul Soroca

Autoritățile publice locale trebuie să asigure accesul la deciziile adoptate prin publicarea acestora în modul stabilit de lege. În acest context, notăm că doar 35% din autoritățile publice locale realizează obligația de informare a publicului referitor la deciziile adoptate. Există cazuri când deciziile adoptate sunt comunicate cetățenilor în mod selectiv (21,7%) sau nu sunt publicate deloc (43,3%). Aici din nou reiterăm faptul că plasarea deciziilor pe panoul informativ nu asigură pe deplin informarea publicului referitor la deciziile adoptate.

Un criteriu nou de transparență, inclus în prezentul raport de monitorizare, se referă la publicarea de către autoritățile publice locale a actelor sale în Registrul actelor locale - www.actelocale.md. Registrul dat este un serviciu electronic public gratuit, care oferă o bază de date centralizată privind actele adoptate de toate autoritățile publice locale din Republica Moldova, indiferent de nivelul acestora (proiect realizat de USAID/BIZTAR). Prin amendarea legii privind administrația publică locală nr.436/2006 și altor acte legislative (Legea nr.161/2016 pentru mo-

dificarea și completarea unor acte legislative), din data de 28.10.2018 toate autoritățile administrației publice locale vor fi obligate să-și publice actele în „Registrul de Stat al Actelor Locale”. Acest sistem informațional centralizat al actelor locale va fi creat pe baza platformei existente www.actelocale.md. Scopul final este de a spori transparența în procesul decizional și a facilita accesul cetățenilor la informațiile cu caracter public.

3. Achizițiile publice

Domeniul achizițiilor publice este vulnerabil diverselor scheme de aranjare și fraudare a contractelor de achiziții publice, realizate prin acte de corupție sau prin conflict de interese din partea autorității contractante. Pornind de la faptul că achizițiile publice presupun utilizarea banilor publici, iar lucrările, serviciile prestate și bunurile procurate sunt în interes public, se impune o transparență maximă a procedurilor și rezultatelor achizițiilor publice.

Din analiza efectuată asupra localităților constatăm că doar cinci autorități publice locale (8,3%) au publicat pe web anunțurile de intenție (planurile de achiziții publice).

La etapa de inițiere a procedurilor de achiziții publice, administrațiile locale dau dovadă de o anumită deschidere. Astfel, 38,3% din autorități publice locale (23) au adus, parțial, la cunoștință publică anunțurile de participare la achiziții publice, fie prin intermediul panoului informativ, fie prin postarea unor anunțuri pe web. Totodată, autoritățile publice locale din **Bălți, Cahul și Fălești** și-au creat o practică de a publica toate aceste anunțuri pe paginile lor web.

Deși legislația obligă autoritățile contractante să publice pe web documentația de atribuire, doar trei autorități realizează episodic acest lucru, cel mai bine se poziționează la acest capitol **administrația municipiului Bălți**.

În ce privește aducerea la cunoștință publică a anunțurilor de atribuire (rezultatele achizițiilor publice),

În acest sens menționăm că doar cinci localități își publică toate actele sale pe portalul web www.actelocale.md, iar 2 localități își publică parțial, doar unele acte locale, în acest Registru.

Concluzionând cele constatate, notăm că **cel mai bun exemplu de participare în procesul decizional îl reprezintă autoritatea publică locală a municipiului Bălți**, care a acumulat la acest criteriu 28,5 puncte din 32 maxim posibile.

ANUNȚ DE INTENȚIE						
Denumirea autorității contractante: PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BĂLȚI						
Adresa: Republica Moldova, mun. Bălți, piața Independenței, 1						
Relații de contact:			Tel: 023154623			
Fax: 023154623			e-mail: serviciulachizitiipublice@mail.ru			
Nr. crt.	Expunerea obiectului de achiziție	Codul CPV	Valoarea estimată fără TVA (lei MD)	Procedura de achiziție aplicabilă	Perioada desfășurării procedurii de achiziție publică	Contractul intră sau nu sub incidența Acordului privind achizițiile guvernamentale al Organizației Mondiale a Comerțului
Bunuri						
1	Legume, fructe și ouă de pasăre pentru instituțiile preșcolare pe perioada trimestrului II	03200000-3	41666,66	Licitație publică	februarie	
2	Legume, fructe și ouă de pasăre pentru instituțiile preșcolare pe perioada trimestrului III	03200000-3	33333,33	Licitație publică	mai	
3	Legume, fructe și ouă de pasăre pentru instituțiile preșcolare pe perioada trimestrului IV	03200000-3	44166,66	Licitație publică	august	
4	Legume, fructe și ouă de pasăre pentru instituțiile preșcolare pe perioada trimestrului I a. 2018	03200000-3	50000,00	Licitație publică	noiembrie	
5	Produse alimentare pentru instituțiile	15000000-8	6539500,00	Licitație	acrilie	

Exemplul unui anunț de intenție, elaborat de Primăria mun. Bălți

doar șase localități (10%) utilizează pagina web pentru a disemina astfel de informații, unele din aceste localități aduc la cunoștință doar unele rezultate. **Cele mai bune exemple le reprezintă Bălți, Ialoveni, Călărași și Fălești.**

Deși în Republica Moldova nu este obligatoriu, ar fi oportun de publicat contractele de achiziții pe pagina web a administrațiilor locale, astfel ca și publicul larg să aibă posibilitatea să monitorizeze executarea acestora. Rezultatele monitorizării ne arată că **doar Primăria municipiului Bălți a publicat pe web unele contracte de achiziții publice în anul 2016**, iar începând cu anul 2017 a început publicarea mai multor contracte pe pagina web.

Exemplul anunțurilor de atribuire, publicate de Primăria mun. Bălți

Informație cu privire la procedurile de achiziție publică ce au avut loc în perioada octombrie-decembrie 2016

Data 13 Ian 2017 / Comentariu 0

Informație cu privire la procedurile de achiziție publică ce au avut loc în perioada octombrie-decembrie 2016 și decizia grupului de lucru pentru achiziții publice al Primăriei mun. Bălți privind atribuirea contractelor

Nr.d/o	Data	Ora	Tematica	Operatori economici participanți	Contracte atribuite (suma în lei fără TVA/cu TVA)
1.	06.10.2016	10-00	Licitatie publică "Utilaj tehnologic pentru blocurile alimentare a instituțiilor preuniversitare conform necesităților Direcției învățământ, Tineret și Sport a Primăriei mun. Bălți"	SRI "MGM"	Procedura va avea loc repetat din motivul lipsei de concurență.
2.	07.10.2016	10-00	Licitatie publică "Reconstruirea străzilor Caraciobanu și Beleacov din mun. Bălți cu organizarea canalizării apelor pluviale și a scăderii nivelului apelor subterane conform necesităților Primăriei mun. Bălți"	IM "DRCD" SRI "Marsharcon" SA "Magistrala"	IM "DRCD" 4 434 583,33 / 5 321 500,00
3.	10.10.2016	11-00	Concurs COP "Lucrări de construire a sistemelor de canalizare pe str. Caraciobanu (de la str. Aerodromului până la drumul de centură) din mun. Bălți conform necesităților Primăriei mun. Bălți"	IM "StroyEnergoGrup" SRI "Naiman Con" SRL "Valis" SRI "Danlevita"	SRL "Danlevita" 864 204,00 / 1 037 044,00

Contract nr. 94 din 14.12.2016 (Secția cultură)

Data 24 Feb 2017 / Comentariu 0

ACHIZIȚII PUBLICE

CONTRACT Nr. 94

Pentru achiziționarea mărfurilor (serviciilor)

„14”decembrie 2016

SRL "Moldpresa Grup"

(denumirea completă a întreprinderii, asociației, firmei, organizației)

reprezentată prin **director general Victor Rusnac** denumită în continuare „Vinzător”

(funcția, numele, prenumele)

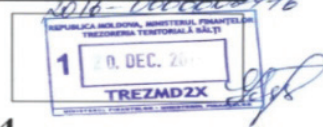
pe de o parte, și **Primăria mun. Bălți SECȚIA CULTURĂ**

(denumirea completă a executorului de buget)

reprezentată prin **Vera Caraulan** denumită în continuare „Cumpărător”

(funcția, numele, prenumele)

pe de altă parte „ambii denumiți în continuare „Părți”) au încheiat prezentul Contract, referitor la următoarele:

Exemplu de contract de achiziții publice, Primăria mun. Bălți

Din experiența și practica mai multor state, autoritățile publice locale publică pe web toate contractele de achiziții. Spre exemplu, localitățile din Slovacia sunt obligate să publice pe pagina lor web toate contractele de achiziții publice. Mai mult ca atât, cele mai transparente localități au implementat *motoare speciale de căutare* pe paginile lor web, prin intermediul cărora cetățenii pot ușor găsi un anumit contract după un șir de criterii, precum: data încheierii, denumirea agentului economic, suma, tipul produselor, serviciilor, lucrărilor etc.

Administrația orașului Soroca a creat pe web un „motor de căutare” pentru a facilita accesul la informațiile privind achizițiile publice, însă pagina web nu

Exemplul unui motor de căutare, Primăria orașului Soroca

Primăria Municipiului
SOROCA

Principala Consiliul Local Informații publice Orașul Soroca

ACHIZIȚII PUBLICE

Year Month Day

2016 - -

Aplică filtru

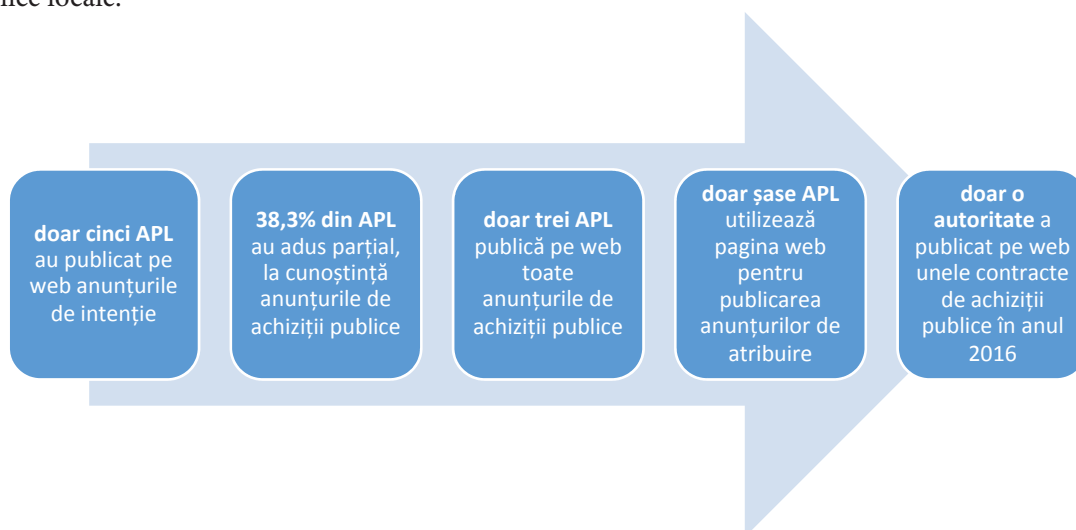
ANUNȚ/INVITAȚIE DE PARTICIPARE la procedura de achiziție a bunurilor prin cererea ofertelor de prețuri

ANUNȚ/INVITAȚIE DE PARTICIPARE la procedura de achiziție a bunurilor prin cererea ofertelor de prețuri

Invitație COP instalații electrice.doc

D-ȚIA PRODUSE I sem.2017.doc

conține multe informații în domeniul achizițiilor publice, iar motorul de căutare are doar trei criterii de căutare: ziua, luna și anul. În pofida acestui fapt, e un început bun și un exemplu care ar putea fi preluat de toate autoritățile publice locale.

Este necesar de a sublinia faptul că autoritățile administrației publice locale, potrivit cerințelor legale, publică un șir de informații despre achizițiile publice în Buletinul Achizițiilor Publice, administrat de Agenția Achiziții Publice. Însă, nu orice persoană are acces la acest Buletin, întrucât de la 1 ianuarie 2015 Buletinului Achizițiilor Publice se editează exclusiv în format electronic, iar doritorii trebuie să se aboneze la el contra unei sume bănești. În contextul dat, considerăm

important ca paginile web ale administrațiilor locale să conțină informații despre procedurile și rezultatele achizițiilor publice.

Rezumând cele monitorizate în domeniul achizițiilor publice, menționăm că **cele mai bune exemple le reprezintă municipiul Bălți** cu nouă puncte, **orașul Fălești** cu opt puncte și **orașul Călărași** cu 6,3 puncte din 12 maxim posibile.

4. Administrarea proprietății publice

Unul din cele mai vulnerabile domenii pentru autoritățile administrației publice locale îl reprezintă administrarea patrimoniului unităților administrativ-teritoriale (bunurile imobilele, terenurile). Acest fapt se datorează interesului sporit pentru acest patrimoniu și cadrului legal confuz, contradictoriu, lacunar, superficial, fapt ce dă posibilitate la interpretări abuzive.

Vânzarea/locățiunea/arenda bunurilor propriety a unității administrativ-teritoriale se face, potrivit legii, prin licitație publică. Acest proces presupune mai multe etape, fiind monitorizate în prezentul raport doar faptul publicării pe pagina web de către administrațiile locale a anunțurilor privind desfășurarea licitațiilor și rezultatele acestor licitații publice.

În contextul dat, am constatat că 49 de autorități publice locale (81,7%) nu publică pe pagina web anunțurile privind desfășurarea licitațiilor

COMUNICAT INFORMATIV

Primăria orașului Cricova anunță pentru data de 14.09.2016 ora 10-00 în incinta Primăriei orașului Cricova, str. Chișinăului, 90, desfășurarea licitației „cu strigare” a următorului lot:

Vinzarea-cumpărarea:

1. teren cu nr. cadastral 3156104311 suprafața de **0,0435 ha**, pe str. Buna Vestire, 17/1 pentru construcții, **preț inițial 130 000 lei**;
2. teren cu nr. cadastral 3156108356, cu suprafața de **0,0719 ha**, pe str. Meșterul Manole, pentru construcție individuală, **preț inițial 260 000 lei**;
3. teren cu nr. cadastral 3156201136, cu suprafața de **0,2332 ha**, din extravilanul or. Cricova, cu modul de folosință neproductivă, **preț inițial 160 000 lei**;

Taxa de participare la licitație pentru persoane fizice - 500 lei, persoane juridice - 1000 lei și acoutul de 10% din prețul inițial. Cerețile de participare la licitație se depun la secretarul Comisiei, până la data de 13.09.2016, ora 16.00.

Informații la tel. 453236; 453238; 453361.

[Formular de participare .doc](#)

[Înapoi la toate știrile](#)

Anunț de licitație în orașul Cricova

Exemplu rezultate
licitației, orașul Bălți

 PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BĂLȚI CONSIILIUL PRIMĂRIA TRANSPARENTA CONSULTĂRI PUBLICE SERVICII PUBLICE INVESTIȚII ARHITECTURA								
Informația privind loturile vândute la licitația „cu strigare” de realizare a dreptului de a încheia contractul de locațiune din 14.12.2016								
Data 21 Dec 2016 / Comentariu 0								
Nr.d/o	Nr. lotului	Amplasarea încăperii	Destinația utilizării încăperii	Suprafața, m ²	Termenul de locațiune	Prețul inițial, lei	Prețul de vânzare, lei	Nr. și data DCM
1	L16/38	Încăperea nr. 16 (sala 127) la etajul I în incinta liceului teoretic „A. Pușkin” din str. Bulgară, 122	Pentru desfășurarea orelor suplimentare cu plată câte 1 oră pe zi, 5 zile în săptămână, cu condiția aplicării coeficientului de piață (K4) – 0,5	55,8	1 an (pe parcursul anului de învățământ)	850	950	Nr. 11/18 din 04.11.2016
2	L16/39	Încăperea nr. 27 (sala 126) la etajul I în incinta liceului teoretic „A. Pușkin” din str. Bulgară, 122	Pentru desfășurarea orelor suplimentare cu plată câte 1 oră pe zi, 5 zile în săptămână, cu condiția aplicării coeficientului de piață (K4) – 0,5	54,1	1 an (pe parcursul anului de învățământ)	850	950	Nr. 11/18 din 04.11.2016

de vânzare/locațiune/arendă a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale. Parțial publică astfel de anunțuri șapte localități și doar patru administrații locale aduce la cunoștința publicului, prin intermediul paginii web, anunțurile privind desfășurarea licitațiilor.

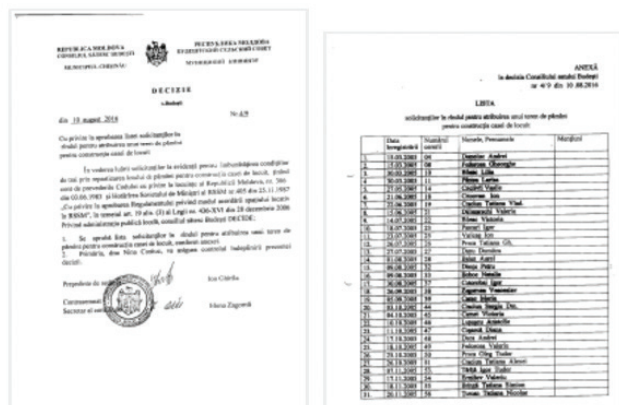
Autoritățile publice locale din 75% de localități omit să aducă la cunoștință pe pagina web informațiile cu privire la rezultatele licitațiilor/concursurilor/negociierilor directe de vânzare/locațiune/arendă a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale. Parțial,

aceste informații sunt aduse la cunoștința publicului, prin publicarea pe panoul informativ, de 23,3% din autorități publice locale. **Doar primăria municipiul Bălți** are postate pe web astfel de informații.

Am considerat oportun de a analiza încă doi indicatori, care au rolul de a spori transparența în administrarea patrimoniului public. Este vorba despre adoptarea și publicarea Regulamentului cu privire la atribuirea terenurilor de pământ pentru construcția caselor individuale de locuit (fie Regulament de gestionare a terenurilor în UAT) și publicarea listei persoanelor ce stau în rând pentru îmbunătățirea condițiilor de trai/ atribuirea terenurilor de pământ pentru construcția caselor individuale de locuit.

Decizie nr. 4/9, din 10.08.2016

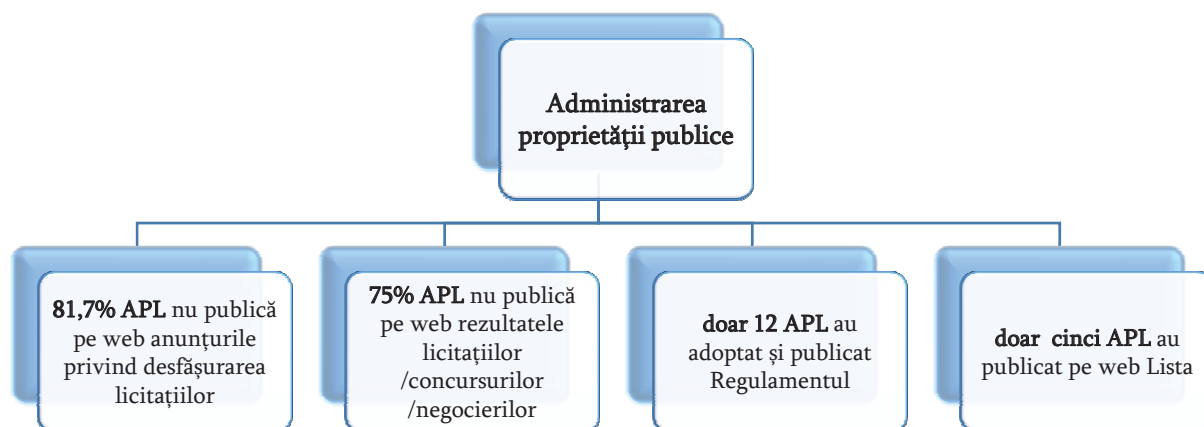
Comentarii: 0 | Vizualizari: 318

Exemplu lista persoanelor ce stau în rând, satul Budești

Rezultatul analizei ne arată că doar 12 autorități publice locale (20%) au adoptat și publicat un astfel de regulament și doar cinci localități (8,3%) au publicat această listă (**Budești, Ștefan Vodă, Sângera, Leova și Bălți**). Din nou reiterăm, că plasarea acestei liste pe panoul informativ, după cum afirmă unele autorități locale, nu asigură o informare adecvată a publicului.

Rezumând cele constatate, notăm că **cele mai bune exemple privind transparența în administrarea proprietății publice sunt autoritățile publice locale din Bălți** cu șase puncte și **Cricova** cu 4,5 puncte din șapte maxim posibile.

5. Bugetarea

Bugetele locale sunt de importanță majoră atât pentru autorități, dar în egală măsură și pentru cetățenii simpli, calitatea vieții și confortul cărora e în directă dependență de deciziile planificării și executării bugetului. Ținând cont de importanța acestui document pentru dezvoltarea comunității în general, dar și pentru fiecare locuitor în parte, elaborarea și executarea bugetului trebuie să se facă în condiții de transparență maximă. Doar prin sporirea transparenței, finanțele publice vor fi utilizate eficient, iar nivelul corupției va fi diminuat.

Monitorizarea administrațiilor locale ne arată că 14 autorități publice locale (23,3%) au supus consultărilor publice și au adus la cunoștința publicului proiectul de buget pentru anul 2016, utilizând în acest sens pagina web. Tot în 23,3% din cazuri, proiectul de buget pentru anul 2016 a inclus o descriere a tuturor elementelor (programe, subprograme și alte elemente ale

Proiectul de buget al orașului Ialoveni pentru anul 2017 propus pentru consultări publice

Home / Nouă / Proiectul de buget al orașului Ialoveni pentru anul 2017 propus pentru consultări publice

Primăria orașului Ialoveni propune pentru consultări publice proiectul bugetului orașului Ialoveni pentru anul 2017. Persoanele care au idei și propuneri pentru a îmbunătăți proiectul propus, sunt rugate să le trimită pe adresa de e-mail: primaria.ial@gmail.com sau pe pagina de Facebook a primăriei.

Documentele pentru consultări

[nota-informativa-buget-2017-ii-lectura](#)

[proiec-de-decizie-buget-2017-ii-lectura](#)

Exemplu de consultare a bugetului în orașul Ialoveni

bugetului), inclusiv o scurtă justificare pentru fiecare element în secțiunea de venituri și secțiunea de cheltuieli. În același timp, am constatat că administrațiile locale nu au ca regulă supunerea consultărilor publice și aducerea la cunoștința publicului a rectificărilor la buget.

Este îmbucurător faptul că circa 58,3% din administrațiile locale (35) au publicat pe web bugetul actual al unității administrativ-teritoriale pe anul 2016. Nu același lucru îl putem spune despre publicarea pe pagina web a bugetelor pentru cel puțin ultimii trei ani consecutivi (2015 - 2017), unde doar 17 autorități publice locale (28,3%) au publicat astfel de informații. Plus la aceasta, doar 23 din administrațiile locale

Bugetul orașului Strășeni, în versiune online

(38,3%) au publicat pe web raporturile privind executarea bugetului anual pentru anul 2016.

Rezumând cele constatate, notăm că **cele mai bune exemple privind transparența în elaborarea și executarea bugetului sunt autoritățile publice locale ale mun. Bălți, orașelor Cahul, Cimișlia, Chișinău, Soroca, Zaim**, care au acumulat la acest criteriu fiecare câte 10 puncte din 12 maxim posibile.

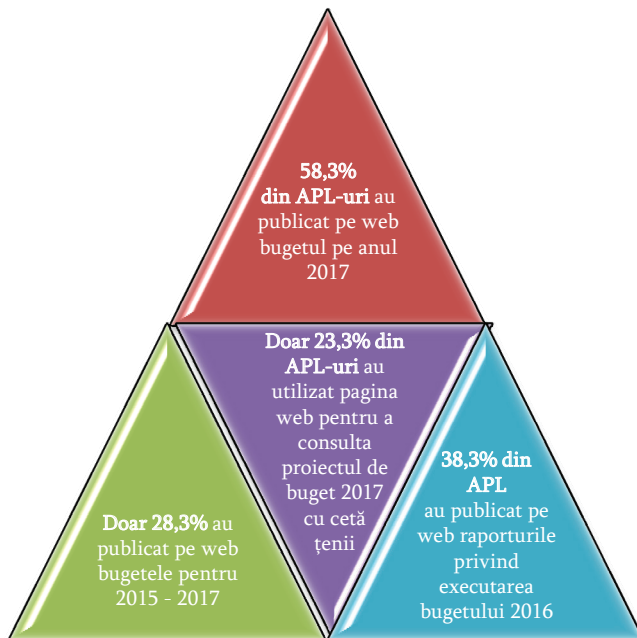
6. Resursele umane

Politica de promovare profesională și dezvoltare a resurselor umane în autoritățile administrației publice locale are la bază principiul selectării și angajării cadrelor în serviciu pe baza de concurs și într-un mod transparent.

În rezultatul analizei am constatat că 14 autorități publice locale (23,3%) au făcut publice pe pagina web funcțiile vacante existente în serviciul public în 2016, incluzând descrierea postului pentru funcția vacantă și cerințele de calificare față de candidați, iar 14 administrații locale (23,3%) au postat astfel de informații într-un mod selectiv, fie prin utilizarea altor modalități, precum panoul informativ.

Trei autorități publice locale (5%) au comunicat public pe pagina web numărul și numele candidaților ce au participat la concursurile de selecție pentru posturile vacante în 2016, iar 20 din autorități locale (33,3%) au comunicat parțial astfel de informații, fie le-au comunicat utilizând panoul informativ. Totodată, **doar administrația municipiului Bălți** a comunicat pe pagina web rezultatele proceselor - verbale ale comisiei de selectare a candidaților pentru funcția vacantă, incluzând evaluarea comisiei și clasamentul solicitanților.

Rezumând cele constatate, notăm că **cele mai bune exemple privind transparența în selectarea și angajarea cadrelor în serviciul public sunt autoritățile publice din municipiul Bălți** cu cinci puncte și **Soroca** cu patru puncte din cinci maxim posibile.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BĂLȚI

CONSILIUL PRIMĂRIA TRANSPARENTA CONSULTĂRI PUBLICE SERVICII PUBLICE INVESTIȚII ARHITECTURA

Lista candidaților care au fost admiși la proba scrisă pentru ocuparea funcției publice temporar vacante de specialist principal al Serviciului resurse umane

Data 08 Iul 2016 / Comentarii 0

Nr.d/o	Numele, prenumele
1	Cojocaru Elvira
2	Perju Svetlana
3	Strechii Irina

Proba scrisă va avea loc luni, 11 iulie ora 9:00 în biroul 311 la sediul Primăriei municipiului Bălți.

Lista candidaților pentru funcția publică, Bălți

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BĂLȚI

CONSILIUL PRIMĂRIA TRANSPARENTA CONSULTĂRI PUBLICE SERVICII PUBLICE INVESTIȚII ARHITECTURA

Rezultatele probei scrise la funcția publică temporar vacantă de specialist principal al Serviciului resurse umane

Data 11 Iul 2016 / Comentarii 0

La data de 11 Iulie 2016, ora 9:00 în incinta Primăriei mun. Bălți a avut loc proba scrisă a concursului pentru ocuparea funcției publice temporar vacante de specialist principal al Serviciului resurse umane. Din cei trei candidați admiși la proba scrisă s-au prezentat doar doi. Participanții care vor acumula la una din probe mai puțin de 6 puncte vor fi excluși din concurs.

Nr. d/o	Numele, prenumele	Nota finală obținută la proba scrisă
1	Cojocaru Elvira	8,00
2	Perju Svetlana	2,50

Exemplu rezultatelor la proba scrisă, Bălți

23,3% APL au făcut publice pe web funcțiile vacante existente în serviciul public

Trei autorități publice locale (5%) au comunicat pe web numărul și numele candidaților ce au participat la concursurile de selecție pentru posturile vacante

doar administrația mun. Bălți a comunicat pe web rezultatele comisiei de selectare a candidaților pentru funcția vacantă, incluzând evaluarea comisiei și clasamentul solicitanților

7. Etica profesională și conflictul de interes

Serviciul în administrația publică implică un comportament etic din partea funcționarilor și angajaților, conform normelor și standardelor deontologice. În acest sens, Codul de conduită reprezintă un instrument, care are rolul de a preveni conflictele de interes și actele de corupție, de a consolida integritatea și de a stabili anumite standarde profesionale în serviciul public. Potrivit practicilor europene, Codurile de etică sunt concepute pentru instituții individuale.

Exemplu de document strategic de integritate, Primăria mun. Bălți

Deși unele administrații afirmă că au elaborat și publicat pe panoul informativ Coduri de etică, notăm că pe paginile web oficiale ale tuturor localităților **nu există nici un Cod de etică** pentru aleșii locali, Cod de etică pentru angajații autorităților administrației publice locale și Cod de etică pentru angajații instituțiilor bugetare, întreprinderilor publice, precum și angajații întreprinderilor fondate sau la care deține pachetul majoritar administrația publică locală.

În cinci localități (8,3%) au fost publicate pe web documente privind asigurarea integrității în cadrul autorităților publice locale (planuri, strategii, ghiduri, alte documente). Totodată, doar pe paginile web ale **municipiilor Chișinău și Bălți** există un mecanism

de raportare a comportamentului lipsit de etică (linie telefonică).

Exemplu telefon anticorupție, orașul Bălți

Notăm că 43,3% din autorități publice locale (26) au făcut public pe pagina web CV-ul primarului, care include informații cu privire la studiile superioare, experiența de

*Declarația cu
privire la venituri
și proprietate a
primarului orașului
Cimișlia*

DECLARAȚIE CU PRIVIRE LA VENITURI ȘI PROPRIETATE

Subsemnatul, Răileanu Gheorghe, 0971001962614, deținând
(numele, prenumele, numărul de identificare)
funcția de primar în cadrul orașului Cimișlia din data de 21.06.2007, reales -
hotărâre de judecată din 6.07.2015 dosarul nr. 3-57/15, declar
(tipul și numărul actului)
pe proprie răspundere că împreună cu soția Răileanu Tamara, 0983001404335
(numele, prenumele, numărul de identificare)
copiii minori - nu am
și persoanele aflate la întreținerea mea - nu am
am următoarele venituri realizate începând cu 01.01.2016 și pînă la 31.12.2016 și
următoarele proprietăți deținute la momentul declarării:

I. VENITURI

Notă: Se vor declara inclusiv veniturile provenite din străinătate.

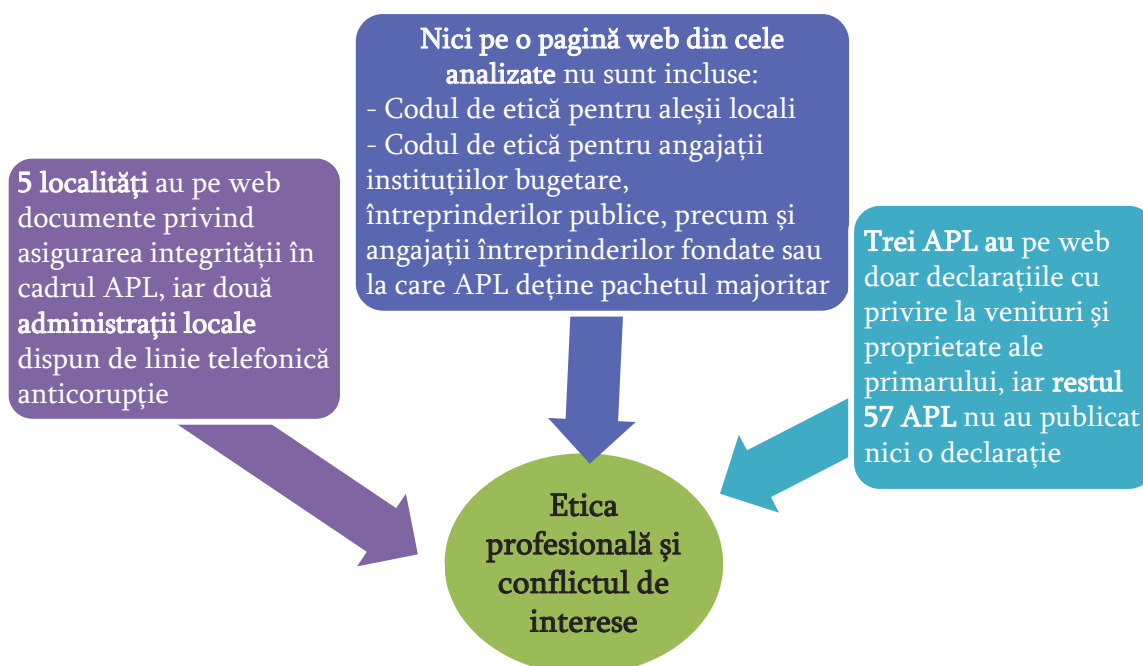
Cine a realizat venitul	Sursa venitului	Serviciul prestat/obiectul de venit	Venitul încasat
I. Venitul obținut la locul de muncă de bază			
1.1. Titular	Salariu de funcție	Funcția de primar al or. Cimișlia	79175 lei

muncă, apartenența anterioară la societățile comerciale și organizațiile non-profit.

Majoritatea covârșitoare, în număr de 57 de localități (95%), nu au adus la cunoștința cetățenilor lor declarațiile cu privire la venituri și proprietate ale primarului, viceprimarilor și funcționarilor publici. Parțial, declarațiile cu privire la venituri și proprietate doar ale primarului sunt publicate pe paginile web ale orașelor

Cahul, Strășeni și Cimișlia. Nici pe o pagină web nu sunt publicate toate aceste declarații.

În ce privește publicarea unor informații ce se referă la etica profesională și conflictul de interese, autoritatea publică locală din **municipiul Bălți** a acumulat cel mai mare punctaj (3,5 puncte din șase maxim posibile), urmată de administrația **orașelor Cahul și Chișinău** cu trei puncte fiecare.

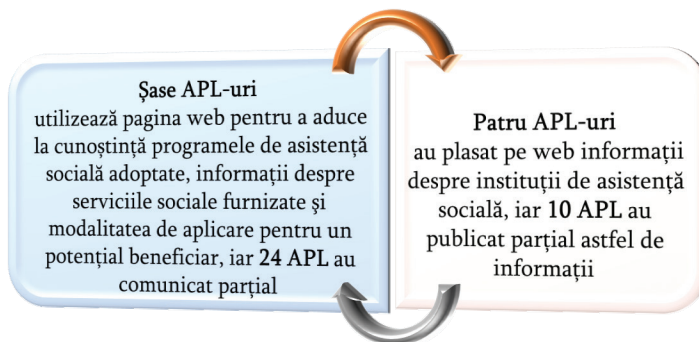
8. Serviciile sociale

Printre domeniile proprii de activitate pentru autoritățile publice locale este dezvoltarea și gestionarea serviciilor sociale comunitare pentru categoriile vulnerabile, precum și monitorizarea calității serviciilor sociale. În prestarea serviciilor sociale, administrația publică locală trebuie să se bazeze pe principiul de accesibilitate, care prevede asigurarea accesului persoanelor/famiiliilor defavorizate la toate tipurile de servicii (prin informarea populației despre serviciile sociale existente, dezvoltarea serviciilor sociale noi și amplasarea lor în vecinătatea beneficiarilor), precum și adaptarea lor la necesitățile beneficiarilor.

Servicii și instituții sociale din satul Pelinia

În acest sens, notăm că administrația publică locală din șase localități (10%) a adus la cunoștința publicului programele de asistență socială adoptate, informații despre serviciile sociale furnizate de unitatea administrativ-teritorială și modalitatea de aplicare pentru un potențial beneficiar. Totodată, parțial, aceste informații au fost comunicate și de alte 24 localități (40%). Însă, marea majoritatea (50%) a autorităților publice locale (30) nu a adus la cunoștință nici o informație privind serviciile sociale existente.

Referindu-ne la instituțiile de asistență socială înființate de unitatea administrativ-teritorială, patru autorități publice locale au plasat pe web informații despre instituțiile sociale, iar 10 autorități publice locale au adus la cunoștință parțial astfel de informații.

Cele mai bune exemple de transparență și accesibilitate la informațiile privind serviciile sociale existente le-au constituit **Bălți și Pelinia**, care au acumulat numărul maxim de patru puncte.

9. Investițiile, întreprinderile municipale și participarea în societățile comerciale

Administrația publică locală beneficiază de asistență financiară și tehnică internă sau externă de la comunitatea donatorilor, sectorul privat, organizațiile non-guvernamentale, fie autoritățile publice centrale. În contextul dat, se impune asigurarea transparenței activităților și rezultatelor obținute în urma implementării proiectelor de asistență.

Analiza efectuată ne arată că doar șapte autorități publice locale (11,7%) publică pe web datele privind programele și proiectele, inclusiv de asistență tehnică, ale căror beneficiari sau executanți sunt autoritățile administrației publice (denumirea, scopurile și sarcinile de bază, beneficiarii și executorii principali de program, termenele și rezultatele de realizare scontate, volumul și sursele de finanțare). Totodată, 17 autorități locale (28,3%) publică, parțial, informații despre activitățile și rezultatele obținute în urma implementării proiectelor de asistență.

Raport de activitate a întreprinderii municipale „apă-canal” Cahul pentru anul 2016

Cu privire la activitatea Întreprinderii Municipale Gospodăria Comunal-Locativă Cahul în anul 2016.

Raport de activitate a Întreprinderii Municipale Gospodăria Comunal-Locativă Cahul pentru anul 2016

Cu privire la activitatea Întreprinderii Municipale de Construcție a drumurilor și spațiului locativ Cahul în anul 2016

Cu privire la activitatea Întreprinderii Municipale „Piața Centrală” Cahul în anul 2016.

Raport de activitate a Întreprinderii Municipale „Piața Centrală” Cahul pentru anul 2016

Cu privire la activitatea Întreprinderii Municipale „Biroul de proiectare de pe lângă arhitectul-șef al orașului Cahul” în anul 2016.

Raport de activitate a întreprinderii municipale „biroul de proiectări pe lângă arhitectul-șef al orașului Cahul” pe anul 2016

Cu privire la activitatea Întreprinderii Municipale Centrul Sănătății Femeii „Virginia Cahul” în anul 2016.

Cu privire la activitatea Primăriei orașului Cahul în anul 2016.

Rapoarte de activitate ale întreprinderilor municipale din orașul Cahul

Participarea funcționarilor publici în cadrul funcțiilor de conducere și consiliilor de administrare a întreprinderilor municipale, fie întreprinderi unde unitatea administrativ-teritorială are cotă-parte este asociată, în mod inevitabil, cu anumite elemente de corupție și interese. Lipsa de transparență a administrării și conducerii acestor întreprinderi, inclusiv din perspectiva remunerării, lipsa răspunderii funcționarilor publici și a managerilor pentru gestiunea defectuoasă a operato-

PROIECTE CURENTE

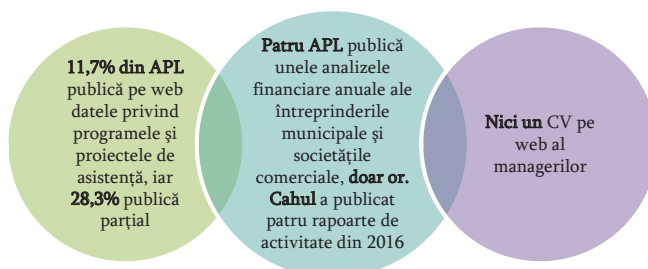
Denumire proiect	Racordarea clădirii grădiniței - creșă nr.3 Ghiocel din orașul Cimișlia la sistemul de încălzire pe bază de biomasă și a panourilor solare
Data de start și finalizare	2015-2016
Domeniu	Eficiența energetică și surse de energii regenerabile
Stadiul de realizare proiect	În curs de implementare
Valoarea proiectului	117 678 dolari

Proiecte le curente în orașul Cimișlia

rului economic, denotă existența unor probleme majore în guvernanta corporativă în întreprinderile unde administrația locală participă.

În acest context notăm că pe paginile web ale autorităților publice locale nu este nici un CV al managerilor întreprinderilor municipale și societățile comerciale cu pachet majoritar deținute de unitatea administrativ – teritorială. Pe paginile web din patru localități (6,7%) am identificat unele informații privind analizele financiare anuale ale entităților sus-nominalizate. Din ele, **doar primăria orașului Cahul** a publicat patru rapoarte de activitate ale întreprinderilor municipale din 2016, care includ și analizele financiare anuale ale acestora.

Dorim să remarcăm că **cele mai bune exemple de transparență** a acestor entități le-a obținut **autoritatea publică locală a orașului Călărași**, care a acumulat la acest criteriu patru puncte din șase maxim posibile, urmată de **administrația locală a orașului Cahul**, care a obținut 3,5 puncte.

IV. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Analiza comparativă pentru anul 2016 indică pentru unele administrații publice locale un progres față de anul 2015 în ce privește asigurarea accesului la informațiile publice și transparența în activitatea guvernării locale. Desigur, au fost identificate și cazuri de involuare a autorităților publice locale și pasivitate în deschiderea datelor publice către cetățeni și asigurarea participării acestora la procesul decizional. Dacă e să facem o medie generală a punctelor privind transparența, acumulate de localități, vom observa o ușoară creștere, în anul 2015 a fost 23,6%, iar în anul 2016 media a constituit 25,6%.

O atenție sporită a fost acordată modului de respectare a legislației privind accesul la informație de către administrațiile publice locale. În acest sens, notăm că 35% din localități nu au furnizat informațiile publice solicitate, iar 28,3% parțial au respectat cerințele legii privind accesul la informație. O administrare pe deplin transparentă la nivel local presupune că autoritățile publice vor garanta liberul acces la informație și vor asigura informarea corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public.

În continuare reiterăm concluziile și constatările raportului precedent de monitorizare, care sunt relevante și pentru această evaluare:

1. Până în prezent există autorități publice locale care nu au pagini web oficiale unde să reflecte activitatea administrației publice locale și să informeze cetățenii despre treburile publice. Lipsa acestui instrument, fie neutilizarea lui, duce la diminuarea nivelului de transparență în activitatea autorităților locale. În contextul dat, reiterăm importanța și necesitatea de a dispune de pagini web, ce trebuie să reprezinte pentru APL-uri un instrument eficient de diseminare a informațiilor publice.
2. Deși mai multe pagini web au fost îmbunătățite, multe din paginile web existente sunt dificile în utilizare pentru un cetățean simplu, care cu greu poate găsi informațiile ce-l interesează. Oportun ar fi pentru autoritățile publice locale crearea, fie reconstrucția paginilor web potrivit conceptului „user-friendly” pentru a facilita navigarea cetățenilor și analiza informațiilor publice.
3. Nu toate paginile web conțin compartimente speciale dedicate transparenței decizionale, iar care au astfel de compartimente, în mare parte acestea nu sunt completate și nu conțin informațiile cerute de legislație. Autoritățile publice locale trebuie să creeze astfel de compartimente pe paginile web și să le completeze (potrivit pct.14 din Hotărârea Guvernului Nr.967 din 09.08.2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional) în scopul facilitării accesului părților interesate la informația privind procesul de elaborare și adoptare a deciziilor.
4. Paginile web nu conțin informații depline, fie lipsesc cu desăvârșire informațiile privind programul de lucru a autorității publice și subdiviziunile sale, cu indicarea zilelor și orelor de audiență a funcționarilor responsabili de furnizarea informațiilor și a documentelor oficiale. La fel, în mare parte, paginile web nu conțin instrumente online, care ar permite publicului să depună și să urmărească reclamațiile/cererile lor. De pe paginile web nu trebuie să lipsească astfel de informații obligatorii. Plus la aceasta, portalul web al autorităților publice locale trebuie să ofere posibilitatea de interpelare online a conducerii autorității cu respectarea procedurii de petiționare stabilite de legislația în vigoare.
5. Nu totdeauna administrația publică locală aduce la cunoștință cetățenilor anunțul despre desfășurarea ședinței publice (cu cel puțin trei zile lucrătoare

- înainte de data desfășurării ședinței), care trebuie să includă obligatoriu data, ora, locul desfășurării ședinței și ordinea de zi a acesteia. Cetățenii trebuie informați permanent în timp util despre următoarea ședință a autorităților publice și să-i fie comunicată agenda subiectelor ce vor fi examinate la ședință.
6. Marea majoritate a autorităților publice locale nu aduc la cunoștința publicului proiectele de decizii/dispoziții și materialele aferente acestora până la ședința autorității publice. Pentru a nu limita dreptul și posibilitatea cetățenilor de a cunoaște conținutul proiectelor de acte ce sunt discutate în ședințele autorităților administrației publice locale, acestea trebuie obligatoriu de făcut publice.
 7. Proiectele de decizii/dispoziții ale autorităților administrației publice locale, inclusiv proiectul de buget și rectificările la buget, nu totdeauna sunt supuse consultărilor publice, iar plasarea anunțului privind organizarea consultărilor publice pe panoul informativ nu asigură pe deplin posibilitatea de participare a părților interesate la procesul decizional. Orice proiect de decizie/dispoziție trebuie să treacă în mod obligatoriu prin procedura consultărilor publice, cu anunțarea pe web despre inițierea acestui proces.
 8. Sinteza recomandărilor parvenite în rezultatul consultărilor nu este adusă la cunoștința publică, iar părțile interesate nu pot cunoaște care din recomandări au fost acceptate, care au fost respinse și motivul neacceptării lor. Autoritățile publice trebuie să înregistreze toate recomandările părților interesate parvenite pe parcursul desfășurării consultării publice a proiectului de decizie și să le includă în sinteza recomandărilor, care este făcută publică prin informarea generală până la adoptarea deciziei respective.
 9. Autoritățile publice locale nu au creat consilii consultative, grupuri de lucru permanente sau grupuri de lucru ad-hoc care participă la procesul decizional și care trebuie să constituie acele platforme de dialog între părțile interesate și autoritățile publice. Este oportun de a institui și consolida astfel de platforme și mecanisme la nivel local de cooperare și parteneriat continuu și eficient între autoritățile administrației publice locale și societatea civilă.
 10. Majoritatea autorităților administrației publice locale nu au elaborat, aprobat și adus la cunoștință reguli interne de informare, consultare și participare în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor. Autoritățile administrației publice locale trebuie să-și elaboreze și aprobe în mod obligatoriu astfel de reguli interne, în baza prevederilor legale cuprinse în actele normative ce reglementează transparența în procesul decizional.
 11. Este foarte dificil de identificat persoana din cadrul unei autorități publice locale, responsabilă de coordonarea procesului de consultare publică, din lipsa oricărei informații despre aceasta, inclusiv pe pagina web a autorităților respective. Fiecare autoritate publică trebuie să își desemneze și instruiască coordonatorul procesului de consultare publică, care este responsabil pentru asigurarea transparenței procesului decizional din autoritatea respectivă. Informația cu privire la numele și datele de contact ale coordonatorului procesului de consultare publică în procesul decizional trebuie să fie plasate pe pagina web oficială a autorității publice locale.
 12. Autoritățile administrației publice locale sunt restanțiere la întocmirea și aducerea la cunoștința publicului a rapoartelor privind transparența în procesul decizional. Autoritățile administrației publice locale trebuie să întocmească și să aducă la cunoștința publicului aceste rapoarte, care cuprind informații de ordin public.
 13. În mare parte, publicului îi este asigurată posibilitatea de a participa la toate ședințele consiliului local, într-o măsură mai mică la ședințele comisiilor de specialitate. Totodată, în mare parte, publicului îi poate fi acordat cuvântul în timpul ședinței consiliului local la orice punct (subiect) de pe agendă, înainte de vot, chiar și fără aprobarea prealabilă de către consilieri. Autoritățile publice

locale trebuie și în continuare să asigure accesul cetățenilor la ședințele consiliului local și comisiilor sale de specialitate.

14. Marea majoritate din autoritățile publice locale nu înregistrează video/audio ședințele consiliului local, iar paginile web nu stochează în arhiva lor astfel de înregistrări. Deși aceste instrumente sunt noi pentru administrațiile locale, înregistrarea video/audio, crearea și actualizarea permanentă a bazei de date web arhivate cu astfel de informații publice va spori transparența în activitatea autorităților publice locale.

15. Deciziile adoptate de autoritățile publice locale nu sunt totdeauna publicate sau sunt comunicate cetățenilor în mod selectiv, iar plasarea deciziilor pe panoul informativ nu asigură pe deplin informarea publicului referitor la deciziile adoptate. Informarea publicului trebuie să fie prezentă la toate etapele procesului decizional, inclusiv și după adoptarea deciziei, pentru a arăta în ce măsură au fost luate în calcul propunerile și recomandările cetățenilor, a organizațiilor nonguvernamentale și a altor factori interesați.

Puține din autoritățile publice locale își publică actele sale în Registrul actelor locale (www.actelocale.md), care este un serviciu electronic public gratuit, ce oferă o bază de date centralizată privind actele adoptate de toate autoritățile publice locale din Republica Moldova, indiferent de nivelul acestora. Acest indicator este important, deoarece din data de 28.10.2018 toate autoritățile administrației publice locale vor fi obligate să-și publice actele în „Registrul de Stat al Actelor Locale” - un sistem informațional centralizat al actelor locale care va fi creat pe baza platformei existente www.actelocale.md.

16. Nu toate autoritățile publice locale își publică pe pagina web bugetele locale și rapoartele privind executarea bugetului anual. Ținând cont de importanța acestor documente pentru dezvoltarea comunității în general, dar și pentru fiecare locuitor în parte, elaborarea și executarea bugetului trebuie să se facă în condiții de transparență maximă, cu publicarea acestor documente pe pagina web.

17. Autoritățile publice locale nu publică pe pagina web anunțurile privind desfășurarea licitațiilor de vânzare/locățiune/arendă a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale și omit să aducă la cunoștință pe pagina web informațiile cu privire la rezultatele licitațiilor. Plus la aceasta, administrația locală nu adoptă, fie nu publică Regulamentul cu privire la atribuirea terenurilor de pământ pentru construcția caselor individuale de locuit (fie Regulament de gestionare a terenurilor în UAT) și Lista persoanelor ce stau în rând pentru îmbunătățirea condițiilor de trai / atribuirea terenurilor de pământ pentru construcția caselor individuale de locuit. Publicarea acestor informații, rezultate și acte au rolul de a spori transparența în administrarea patrimoniului public și urmează a fi diseminate prin intermediul paginii web.

18. Administrația locală nu consideră necesar să aducă la cunoștință publică pe pagina web anunțurile de participare la achiziții publice, documentația de atribuire, anunțurile de atribuire (rezultatele achizițiilor publice) și rapoartele de monitorizare a executării contractelor de achiziție publică. Întrucât publicarea acestor informații în Buletinul Achizițiilor Publice nu garantează accesul la informații pentru orice persoană, considerăm important ca paginile web ale administrațiilor locale să conțină informații despre procedurile și rezultatele achizițiilor publice.

19. Deși în Republica Moldova nu este obligatoriu, ar fi oportun de preluat experiența altor state și de publicat contractele de achiziții pe pagina web a administrațiilor locale, astfel ca și publicul larg să aibă posibilitatea să monitorizeze executarea acestora. Mai mult ca atât, trebuie de implementat „motoare speciale de căutare” pe paginile web, prin intermediul cărora cetățenii pot ușor găsi un anumit contract după un șir de criterii, precum: data încheierii contractului, denumirea agentului economic, suma contractului, tipul produselor, serviciilor, lucrărilor, etc.

20. Autoritățile publice locale nu fac publice toate concursurile de selecție pentru locurile vacante

existente în serviciul public, cu includerea unei descrieri a postului și cerințele de calificare față de candidații. Totodată, nu se comunică public pe pagina web numărul și numele candidaților ce au participat la concursurile de selecție pentru posturile vacante și nici procesele - verbale ale comisiei de selectare a candidaților pentru funcția vacantă, incluzând evaluarea comisiei și clasamentul solicitanților. Administrația locală trebuie să asigure accesul publicului la toate informațiile ce se referă la selectarea și angajarea cadrelor în serviciu public.

21. Administrația locală nu are elaborate și/sau nu dorește să publice informații ce se referă la etica profesională și conflictul de interese: CV-ul primarului; declarațiile cu privire la venituri și proprietate ale primarului, viceprimarilor și funcționarilor publici; Codul de etică pentru aleșii locali; Codul de etică pentru angajații instituțiilor bugetare, întreprinderilor publice, precum și angajații întreprinderilor fondate sau la care deține pachetul majoritar administrația publică locală; documentele privind asigurarea integrității în cadrul autorității publice (planuri, strategii, ghiduri, alte documente); mecanismele de raportare a comportamentului lipsit de etică în administrația locală. Pentru a preveni conflictele de interese și actele de corupție; de a consolida integritatea și de a stabili anumite standarde profesionale în serviciul public, considerăm necesar de a elabora și de a publica astfel de informații.

22. Administrația publică locală nu aduce la cunoștința publicului programele de asistență socială adoptate, informații despre serviciile sociale furnizate de unitatea administrativ-teritorială și modalitatea de aplicare pentru un potențial beneficiar, precum și lista instituțiilor de asistență socială înființate de unitatea administrativ-teritorială. Administrația publică locală trebuie să informeze și să asigure accesul persoanelor/famiiliilor defavorizate la toate tipurile de servicii sociale și instituții de asistență socială existente.

23. Nu toate autoritățile publice locale publică pe web informații despre activitățile și rezultatele obținute în urma implementării proiectelor de asistență. În contextul dat, se impune asigurarea transparenței tuturor programelor și proiectelor de asistență, ale căror beneficiari sau executanți sunt autoritățile administrației publice locale.

24. Autoritățile administrației publice locale omit să publice informațiile despre conducerea întreprinderilor municipale și societățile comerciale cu pachet majoritar deținute de unitatea administrativ-teritorială și rapoartele financiare anuale ale acestor entități. Administrația locală trebuie să-și orienteze eforturile spre asigurarea transparenței și profesionalismului în administrarea corporativă a întreprinderilor municipale și societăților comerciale cu pachet majoritar deținute de unitatea administrativ-teritorială.

